

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР»

Ступінь освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	усі ОПП ФЕФ
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	2-й семестр, 4 чверть
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	3 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	1 година
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в ДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3127>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта

Інформація про викладача:

Викладач:

Герасименко Тетяна Володимирівна
доцент кафедри туризму та економіки підприємства, канд. геол. наук

Персональна сторінка

<http://ep.nmu.org.ua/ua/kaf/gerasymenko.php>

E-mail:

herasymenko.T.V.@nmu.one

1. Анотація до курсу

В сучасних ринкових умовах, в умовах поглиблення глобалізації в світі вивчення закономірностей функціонування і розвитку корпоративних структур є актуальним питанням. Економіка та організація діяльності корпоративних структур – це дисципліна в процесі вивчення якої здобувач вищої освіти отримує узагальнену інформацію щодо впровадження ефективної системи корпоративного управління, вибору можливих структур корпоративного управління та порядку взаємодії окремих його механізмів.

Методологія вивчення курсу включає сукупність конкретних методів, а саме: застосування історичного та макро і мікро- економічного методів до оцінки процесів (явищ); інваріантність (альтернативність) розв'язання тих чи інших господарських завдань; використання сучасного наукового інструментарію пізнання та прийняття управлінських рішень, аналіз,

узагальнення й визначення можливих (доцільних) сфер застосування ефективного зарубіжного досвіду господарювання корпоративних структур.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – ознайомлення студентів із теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на господарюючих структурах корпоративного типу.

Завдання курсу:

– ознайомити здобувачів вищої освіти з комплексними знаннями щодо теоретичних основ корпоративного управління, принципами корпоративного управління в сучасних умовах та оцінки ефективності досягнутих результатів;

– вивчити фактори, що визначають ефективність корпоративних структур;

– навчити здобувачів вищої освіти розподіляти обов'язки в процесі виконання завдання, координувати дії виконавців проєктів, контролювати час виконання завдань, орієнтуватися на результат;

– навчити здобувачів вищої освіти оцінювати економічну ефективність ухвалених корпоративних проєктів.

3. Результати навчання

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- визначати тенденцію розвитку конкурентоспроможності корпоративної структури, обґрунтовувати управлінські рішення, націлені на підвищення ефективності її діяльності.;

- узагальнення й визначення можливих (доцільних) сфер застосування ефективного зарубіжного досвіду господарювання корпоративних структур;

- розробляти та обґрунтовувати стратегічні рішення щодо управління корпоративною структурою;

- комплексно оцінювати використання виробничого потенціалу і взаємодії всіх видів ресурсів, організації та ефективності господарсько-комерційної діяльності корпоративних структур.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Теоретичні підходи до визначення корпорацій

1.1. Історичні передумови виникнення корпорацій.

1.2. Місце корпорацій в сучасній економіці.

1.3. Учасники корпоративних відносин

Тема 2. Теоретичні засади корпоративного управління

2.1. Теоретичні засади корпоративного управління

2.2. Особливості організації управління корпорацією

Тема 3. Спеціалізація і кооперування підприємств об'єднання

3.1. Спеціалізація і її види

3.2. Кооперація підприємств об'єднання

Тема 4. Державне регулювання діяльності об'єднань підприємств

4.1. Державне регулювання діяльності об'єднань підприємств

4.2. Нормативно-правова база створення холдингів в Україні та контроль за процесами економічної концентрації

Тема 5. Фінансування корпоративних структур

5.1. Фінансові аспекти організації, функціонування і реорганізації корпоративних структур

5.2. Корпоративні цінні папери і операції з ними

5.3. Показники, що визначають положення корпорації на фондовому ринку

5.4. Фінансові особливості діяльності транснаціональних корпорацій

Тема 6. Регулювання діяльності корпоративних структур

6.1. Основні складові регулювання діяльності корпоративних структур

6.2. Стратегічні напрями діяльності корпоративних структур

Тема 7. Холдингова корпоративна структура

7.1. Холдингові компанії в ринковій економіці

7.2. Організаційно-правові основи холдингової організації в Україні

Тема 8. Організаційно-управлінські структури об'єднання підприємств

8.1. Основні засади організаційно-управлінських структур об'єднань підприємств

8.2. Організаційно-управлінські структури об'єднань підприємств

8.3. Структура та компетенція органів управління холдингової компанії

Тема 9. Корпоративні структури в умовах глобалізації ринків

9.1. ТНК як різновид міжнародної компанії в умовах глобалізації

9.2. Фактори і мотиви розвитку транснаціональних альянсів

9.3. Форми транснаціональних альянсів

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Теоретичні підходи до визначення корпорацій

Тема 2. Теоретичні засади корпоративного управління
Тема 3. Спеціалізація і кооперування підприємств об'єднання
Тема 4. Державне регулювання діяльності об'єднань підприємств
Тема 5. Фінансування корпоративних структур
Тема 6. Регулювання діяльності корпоративних структур
Тема 7. Холдингова корпоративна структура
Тема 8. Організаційно-управлінські структури об'єднання підприємств
Тема 9. Корпоративні структури в умовах глобалізації ринків Пошук, підбір та огляд літературних джерел, розв'язок задач за темами лекцій, вирішення ситуаційних завдань, вивчення теоретичного матеріалу, ділові ігри за заданою тематикою

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 4 год. лекційних занять, 6 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – диференційований залік.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за одну контрольну роботу (максимально оцінюється у 40 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 4 заняття по 10 балів, максимальнo здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (2 презентації, які захищаються на практичних заняттях, де кожна оцінюється максимальнo по 10 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 20 тестів (вірна відповідь 1,5 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 35 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення тестових завдань. Максимально оцінюються у 40 балів (4 заняття × 10 балів/заняття).
Самостійна робота	Кожен здобувач повинен/на підготувати по 2 презентації, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожна презентація оцінюється по 10 балів. Максимально оцінюється в 20 балів (2 презентації × 10 балів).
Контрольні	Максимально оцінюються у 40 балів (1 контрольна робота)

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*.

Проведення практичних занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Практичні заняття включають проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 10 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення одного тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 5 балів.

Участь у дискусіях оцінюється в 5 балів.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Критеріями оцінювання самостійної роботи здобувачів є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист презентацій на практичних заняттях, причому:

10 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

9 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 90-95% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

8 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить чітко

впродовж 85-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

7 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить чітко впродовж 75-85% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на майже всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

6 балів – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 75% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

5 балів – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 50% всього часу, використовує закінчення речення і інколи використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, відповідає на більшість питань форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення і інколи використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, відповідає на більшість питань форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 30 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал та два відкритих питання,

де правильна відповідь оцінюється по 5 балів, причому:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Економіка та організація діяльності корпоративних структур».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Економіка та організація діяльності корпоративних структур».

8. Методи навчання

Викладання навчальної дисципліни «Економіка та організація діяльності корпоративних структур» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання.

Лекційні заняття мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер. На практичних заняттях застосовуються пояснювально-ілюстративні методи, методи евристичних питань, кейс-стаді, діалогового спілкування, обговорення та вирішення проблеми, аналізу ситуацій. Самостійна робота супроводжується опитуванням та підготовкою самостійних завдань.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Апостолук О.З. Корпоративна культура як інструмент ефективного менеджменту підприємства в підвищенні його конкурентоспроможності. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 2. С. 68-73.

2. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Корпоративне управління: навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2015. 346с.

3. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51 (від 19.12.2008). Ст. 384. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

4. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №49. Ст. 682. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

5. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI. Офіційний вісник України. 2012. № 76. Ст. 3066. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>

6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №31-32. Ст. 263. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

7. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21. 06. 2006 р. Відомості Верховної Ради. 2006. № 46. ст. 456. (зі змінами та доповненнями). URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16

8. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 червня 2006р. Відомості Верховної Ради України. 2006. №31. Ст. 268. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

9. Указ Президента України «Про корпоратизацію підприємств» від 15 червня 1993 р. № 210/93. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210/93>

10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

11. Шкільняк М.М. Корпоративне управління: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2014. 294 с.

12. Mark Anthony Camilleri Corporate Sustainability, Social Responsibility and Environmental Management. Springer International Publishing. 2017. 195 p.

13. Mergent Inc Reference Book of Corporate Management Hardcover. Dun&Bradstreet publishing. 2017. 234 p.

14. Thomas Conyngton A Manual of Corporate Management: Containing Forms, Directions and Information for the Use of Lawyers and Corporate Officials. Forgotten Books. 2018. 430 p.